SOURIA
QUOTIDIEN ARMÉNIEN
B. P. 487 — TEL. 13990
ALEP-SYRIE
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ՏՆՕՐԷՆ
Ց. ԵԱԶՃԵԱՆ

ՍՈՒՐԻԱ
ՕՐԱԹԵՐԹ

سوريا
جريدة يومية سياسية حرة
صاحب الامتياز ورئيس التحرير المسؤول
وانيس يازجيان
حلب ـ صندوق البريد ٤٨٧ الهاتف ١٣٩٩٠

Է. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 126 (2537) — ՇԱԲԱԹ 14 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, 1953 — ՀԵՌ. ԹԻՒ 13990 — ԳԻՆ՝ 15 Ս. Դ.

ՄՕՏ ՕՐԷՆ
? ?

Եւրոպական նամականի

ՀԻՒԼԷԱԿԱՆ ՈՅԺԻ ՍԱՐՍԱՓԸ ԿԸ ՄԵՂՄԱՆԱՅ

Իզվեստիայի 20 Օգոստ. 1953ի թիւին մէջ լոյս տեսած): Ռուս պաշտօնական զեկոյցը կը վերջանայ յիշեցնելով իր առաջարկը ՄԱԿ.ին՝ հիւլէական զէնքը արգիլելու համար, և կը յայտարարէ թէ ներկայ ժամուս համրապէս հաստատ կը մնայ իր այդ դիրքին վրայ»։

Անկէ յետոյ ի նորոյ արձանագրուեցան Ռուսաստանի զանազան կէտերուն վրայ պայթած ջրածնային ռումբերուն ցնցումները և Փ. ուսաս պաշտօնապէս հաղորդեց այդ փորձերուն արդիւնքները։

Անգիրը առաւել քան երբեք այժմէական է և անձկալից։ Բոլորովին ընդունելով հանդերձ Նիւ Եորք Թայմզի թղթակցութեան անվիճելի բանաւորութիւնը, կ'արժէ քննել նաև վտանգին տարողութիւնը։ Վիշինսքի 17 Յունուար 1952ի ՄԱԿի քաղաքական յանձնաժողովին կ'առաջարկէր. «բացարձակ արգիլում հիւլէական զէնքի և միջազգային խիստ հակակշռի մը հաստատումը»։

Ասոր վրայ սկսաւ «խաղերու» տրամախօսութիւն մը Վիշինսքիի պատասխանով ամերիկացիք կը պնդէին թէ «Ս. Միութիւնը կը մերժէ հիւլէական զօրութեան միջազգային հակակշռի ամերիկեան ծրագիրը և ընդունելի ուրիշ առաջարկ մը չէ բերած։ Անկողմնակալ տեսութեամբ կը գրէ զուիցեր. թերթ մը — չէզոքի պարտականութիւնն է ըմբռնել որ ըլլայ ռուսական, ըլլայ ամերիկեան արգելիչ ծրագիրները, հաւասար արժէք ունին, եւ անոնցմէ մին կը բաւէ խիստ միջազգային հակակշիռ մը հաստատելու։ Ասոր համար — կ'ըսէ զուիցերիացի չէզոքը — պէտք է որ ամերիկացիք և ռուսերը համաձայնութեան գան։ Այսօր վերջապէս բան մը փոխուած է, ամերիկացիք այնքան ալ վստահ չեն այլեւս իրենց հիւլէական յառաջնթացութեանը։ Եւ Ֆոսթըր Տալըս պէտք է գիտնայ որ բազմաթիւ տէրութիւններ պիտի չընդունին իր առաջարկը «զսպողական ուժեր հաստատելու համար երկրագունդիս բոլոր կէտերուն վրայ»։

Կայ ուրիշ գործնական խրատութիւն մը։ Երբ այսքան ահաւոր և սարսռազդեցիկ զէնք մը, «Հաստրակաց սնափականութիւն», այսինքն դէմ դիմաց գալիք ունէ բանակ ունի այդ զէնքը, անոր գործածութիւնը ինքնին կը դադրի։ Համաշխարհային Առաջին Պատերազմին Գերմանիա հեղձուցիչ կազի ալիքներ սրսկեց դաշնակից բանակներուն վրայ սանձակեցնելով և սարսելով թշնամին։ Հիթլէր — որ նուազ «արհինաբրաւ» չէր ի հարկէ — երբեք չհամարձակեցաւ հեղձուցիչ կազ գործածել, Դաշնակիցները առաջին օրէն ազդարարեցին թէ ունին մեծ քանակութեամբ պաշար հակադարձելու համար։

Այս յայտարարութենէն աւելի, Հիթլէր զզուզը ատոր մասին ունեցած իր սոսուգութիւնն էր։ Գիտէր որ դաշնակիցները նոյնքան մանաւանդ կազերու պաշար ունին որքան ինքը, և մանաւանդ որ իր երկրին աշխարհագրական դիրքը նպաստաւոր չէր այդպիսի հակադարձութեան մը։ Ո՞րքան, կրնա՞նք ըսել թէ հիւլէական եւ զանգուածային բնաջնջման մղձաւանջը կը հեռանայ։

«Այն խրատութիւնը — կ'եզրակացնէ մեր ակնարկած զուիցեր. թերթը — որ երկու հսկաները այժմ տէր են ջրածնային ռումբին, բնոյթ ունի, նոյնպէս, անոր գործածութիւնն արգիլելու՝ լաւելայն»։

Բանաւոր եզրակացութիւն։

Լոզան — ԼԵՒՈՆ ԹՈՒԹՈՒՆՃԵԱՆ

(Շար. 2 և վերջ)

ԱՒՍՏՐԻԱ ՉԷԶՈՔՈՒԹԻՒՆ ՑՈՅՑ ԿՈՒՏԱՅ ԹՐԻԷՍԹԷԻ ՀԱՐՑԻՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

ՎԻԷՆՆԱ.— Այն պահուն երբ Թրիէսթէի հարցը միջազգային քաղաքական կացութեան առաջնակարգ տեղը կը գրաւէ, Եուկոսլաւիոյ արտաքին նախարարին Աւստրիա այցելութիւնը, վիէննական քաղաքական, դիւանագիտական և մամուլի շրջանակներուն ուշադրութիւնը կը գրաւէ։

Հակառակ անոր որ, Աւստրիական կառավարական իշխանութիւնները յայտնեցին թէ Թրիէսթէի հարցը Վիէննայի Աւստրօ — Եուկոսլաւ խօսակցութիւններուն օրակարգին մաս չկազմեցին, Եուկոսլաւ արտ. նախարարը չուշացաւ յայտարարելու իր մեկնումէն առաջ, թէ Եուկոսլաւիա կը բաղձայ թէ Աւստրիոյ շահերն ալ նկատի առնուին Թրիէսթէի հարցին մէջ, նկատի ունենալով որ Աւստրիա ծովուն մօտ կը գտնուի։

Միւս կողմէ, Վիէննայի իտալական շրջանակները մեծ ուշադրութեամբ կը հետեւին այս ճամբորդութեան ծալքերուն։

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՆԵՀՐՈՒ ԱՀԱԶԱՆԳ ԿԸ ՀՆՉԵՑՆԷ

ՄԵԾ ՑՈՅՑԵՐ ԹԵՀՐԱՆԻ ՄԷՋ Ի ՆՊԱՍՏ ՏՈՔԹ. ՄՈՍԱՏՏԷՔԻ

ՆԻՒ ՏԵԼՀԻ (Ֆ. Լ. Գ.).— Վարչապետ Նեհրու Կալկաթա քաղաքին մէջ աւելի քան 200.000 հոգիի ներկայութեան ճառ մը արտասանեց ուր Միջազգային կացութեան մասին ըսաւ թէ շատ «վտանգաւոր» է, և արեւելեան ու արեւմտեան պլոքներու ղեկավարներուն կոչ ըրաւ պահանջելով որ նոր պատերազմի մը վտանգը հեռացնեն, «պատերազմ մը որ բոլորովին պիտի բնաջնջէ ներկայ քաղաքակրթութիւնը»։

Ապա Նեհրու հաւաստեց թէ Հնդկաստանի արտաքին քաղաքականութիւնը բոլորովին անկախ է, և ըսաւ.— «Մենք պատերազմի չենք պատրաստուիր, և ոչ ալ հիւլէական զէնքեր ունինք սակայն որեւէ բանէ չենք վախնար, և մեր ամէն կարելին պիտի ընենք որպէսզի այս պայքարէն դուրս մնանք»։

ԹԵՀՐԱՆ (Դ. Բ.).— Երէկ բովանդակ Թեհրան գործադուլ յայտարարած էր, ի նպաստ Տոքթ. Մոսատտէքի։

Տասնեակ հազարաւոր Թեհրանցիներ մեծ ցոյցեր կատարեցին մայրաքաղաքի փողոցներուն մէջ, «Կեցցէ Մոսատտէքը», «Ազատ արձակեցէք ազգային հերոսը» բացագանչութիւններով։

Թէեւ ոստիկանութիւնը փորձեց ցրուել զինուած ժողովուրդը, սակայն ապարդիւն, ցուցարարներուն թիւը ժամէ ժամ կ'աւելնար։

Ոստիկանութիւնը առաւօտ շատ կանուխ շրջապատած էր քաղաքին բոլոր կեդրոնները որովհետեւ օր մը առաջ Տոքթ. Մոսատտէքի կողմնակիցները և Թուտէականները գործադուլի հրաւիրած էին ժողովուրդը։

Ցարդ՝ 20 հոգի ձերբակալուած են և մեծ թիւով զինուորներ կան։ Մանրամասնութիւններ կը պակսին։

ՊԱՐՍԻՑ ԾՈՑԻ ՇՐՋԱՆԻՆ ՄԷՋ ԵՐԿՈՒ ԱՆԳԼԻԱՑԻ ՍՊԱՆԵՐ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ

ԼՈՆՏՈՆ.— Երկու անգլիացի սպաներ և արաբ ենթասպայ մը սպաննուեցան միջադէպի մը ընթացքին, որ պատահեցաւ Պարսից Ծոցի շրջանին մէջ, յայտարարեց պատերազմական նախարարութիւնը պաշտօնական զեկոյցի մը մէջ։

«Միջադէպը, կը նշէ զեկոյցը, պայթեցաւ այն պահուն երբ տեղական ապահովութեան ուժերուն մաս կազմող ենթասպայ մը կը փորձէր ինքնապաշտպանութեան դիմել, որովհետեւ իր հակակարգապահական մէկ արարքին համար պիտի ձերբակալուէր։ Կացութիւնը բարելաւուած է ներկայիս»։

Սպաննուած սպաները, Ռոյըլ Էր Ֆորսի հազարապետ մը և բժիշկ մըն էին։

ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԱԿԻ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿԸ ԿԸ ԴԻՄԱԿԱԶԵՐԾԷ ԻՍՐԱՅԷԼԻ ԲՌՆԱԲԱՐՈՒՄՆԵՐԸ

ՄԻԱՑԵԱԼ ԱԶԳԵՐ.— Ապահովութեան խորհուրդի այսօրուան նիստին, ՄԱԿ.ի Սուրիոյ պատուիրակը, Պ. Ֆերիտ Զէյնէտտին խօսելով հրեաներու կատարած բռնաբարումներուն եւ ապօրինութեանց շուրջ, ըսաւ.— «Յորդանան գետին ուղղութիւնը դէպի Թիպերիա լիճ փոխելու հրեաներու տարած աշխատանքները անարդարանալի եւ միակողմանի են։ Ու ծանր հետեւանքներ կրնայ ունենալ զինադադարի ուրիշ տեսակէտներով։ Այս գործողութիւնը եւ իր հետեւանքները Սիրօ — իսրայէլեան զինադադարին բռնաբարում մը կը նշանակեն։»

Սուրիոյ պատուիրակը, այնուհետեւ, ձաղկեց հրեայ պատուիրակ Էպանի մէկ խօսքը, որով այս վերջինը սուտ պատրաստուած քարտէս մը կը ներկայացնէ ուր հրէական ամենագլուխն ու Յորդանան գետին ուղղութիւնը բոլորովին սխալ կերպով ներկայացուած է։

Պ. Զէյնէտտին, աւելի ուշ, կարգ մը ճշգումներ կ'ընէ այս ուղղութեամբ։

ՏԵՂԱԿԱՆ

ԼԻԲԱՆԱՆՑԻՔ ԿԸ ՄԵՐԺԵՆ ՍԻՐՕ-ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԴՐԱՄՆԵՐՈՒՆ ՆՈՅՆԱՑՈՒՄԸ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Պէյրութէն հասած լուրերուն համաձայն, Լիբանանի տնտեսականներու տեսակէտը, Սուրիոյ առաջարկին ի նպաստ չէ եղած, երկու երկիրներու դրամներուն նոյնացումին հարցին շուրջ։

Կ'ըսուի նաև թէ պետական մարդիկ, ի մէջ այլոց նախարար Քարամէ եւս համաձայն չէ Սուրիոյ կողմէ եղած առաջարկին, երկու երկիրներու դրամները նոյնացնելու հարցին շուրջ։

Լիբանանցի կարգ մը պատասխանատուներ կ'առաջարկեն որ այս մերժումը Սուրիոյ իմացուի, առաջին ժողովին իսկ, որ պիտի գումարուի տնտեսական բանակցութիւնները շարունակելու համար։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏԻ ՊԱՇՏՕՆ. 1914Ի ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՖՐԱՆՍ. ԶՈՀԵՐՈՒՆ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Նոյեմբեր 11ին, Մազզէի Ֆրանս. գերեզմանատան մէջ հոգեհանգիստի արարողութիւն կատարուեցաւ Համաշխարհային Ա. պատերազմի ընթացքին զոհուած ֆրանս. զինուորներու հոգւոյն համար։

Այս արարողութեան ներկայ եղան Դամասկոսի Ֆրանս. դեսպանը և դեսպանատան պաշտօնեաները, ինչպէս նաև Դամասկոսի օտար դեսպաններն ու դիւանագէտները։

Նոյնպէս ներկայ եղան Սուրիոյ արտաքին գործոց նախարարն ու արտաքին նախարարութեան բրօթօքոլի տնօրէնը և ծաղկեպսակ մը դրին գերեզմաններէն մէկուն վրայ։

Խորհրդաւոր առաքելութեամբ մը ժամանած է

ԴԱՄԱՍԿՈՍ — Երէկ Դամասկոս հասաւ ամերիկացի դիւանագէտ Բլարէնս Հիւսլ, որ պաշտօնական առաքելութեամբ մը եկած է։

Այս դիւանագէտին առաքելութիւնը գաղտնի կը պահուի։ Ան ժամանակ մը Դամասկոս մնալէ ետք Գահիրէ պիտի մեկնի։

Ապտալլախուրիի պաշտօնին վերջ տրուած է

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Դամասկոսի ռատիօկայանի խօսնակներէն Տիկին Ապտալլա էլ Խուրիի պաշտօնին վերջ տրուած է։

ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ՀԱԿԱ-ՕԴԱՅԻՆ ՀՐԵՏԱՆԻՆ ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՕԴԱՆԱՒ ՄԸ ԶԳԵՏՆԵՑ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Եունայթէտ Փրէսի թղթակիցը կը գրէ թէ սուրիական սահմանապահ հակա-օդային հրետանին կրակ բացաւ իսրայէլեան օդանաւի մը վրայ, որ Թապարիայի կողմէն գալով զինադուլի գօտիին վերեւ կը շրջագայէր։

Սուրիական հրետանին քանի մը վայրկեան շարունակեց կրակել օդանաւին վրայ և ռումբ մը վիրաւորեց օդանաւը երբ այս վերջինը փախչիլ փորձեց, և գրաւեալ շրջանին մէջ ինկաւ։

Իսկ օդանաւին օդաչուներէն մին անկարգելով վար նետուելով սուրիական հողերէն ներս ինկաւ և անմիջապէս ձերբակալուելով հարցաքննութեան ենթարկուեցաւ։

Եգիպտական թագաւորական տան անդամները կը ձերբակալուին

ԳԱՀԻՐԷ.— Սալահ Սալեմ Սալէմ երէկ յայտարարեց, թէ Եգիպտոսի թագաւորական տան անդամներէն ոմանք ձերբակալուեցան։

Նախարարը աւելցուց թէ անոնց անունները ու անոնց դէմ եղած ամբաստանութիւնները երկու օրուան ընթացքին պիտի յայտնուին։

ԻՏԸՆ, ՏԱԼԷՍԻ ՔԱՐՏՈՒՂԱ՞Ր...

ԼՈՆՏՈՆ.— (Ե.Մ.) Աշխատաւորական նախկին նախարար, Մըսթըր Հըրպըրթ Մօրիսըն, բրիտ. արտաքին գործոց նախարարը քննադատելով ըսաւ թէ ան Մըսթըր Տալըսի խօսնակն է բրիտ. Խորհրդարանին մէջ։

Ապա նախկին նախարարը ըսաւ թէ ժամանակ է որ Մըսթըր Իտըն ըմբռնէ թէ ինք որպէս արտաքին գործոց նախարար պարտի ինքզինք աւելի բարձր բան մը նկատել քան թէ Մըսթըր Տալըսի պարզ «Խորհրդարանի մէկ քարտուղարը»....

67.500 Ս ՈՍԿԻ
ՁԵՐԴ ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ՏՈՒՐՔԵՐԷ
ՅԱՐԳԵԼԻ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒԻ
Դամասկոսի Միջազգային
ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆԸ
ՄԵԾ. ՊԱՐԳԵՒ Է
25000 ՈՍԿԻ
ԵՐՐՈՐԴ ԹԻՐԱԺԸ ՏԵՂԻ Կ'ՈՒՆԵՆԱՅ
14 Նոյեմբեր 1953ին Հալէպի մէջ

ՍԱՐԿԱՍՕ ԾՈՎԱՅԻՆ ՄԱՐԳԱԳԵՏԻՆԸ

Ատլանտեան ովկիանոսին կեդրոնը ծփուն գերեզմանատուն մը կայ, որ սարդի ոստայնի պէս իր ցանցին մէջ կը բանտարկէ նաւերը։ Անոր կուտան «դժոխքի ծով» «նաւերու գերեզմանոց» և այլ անուններ, բայց միջազգային անունն է Սարկասօ։ Հոն պիտի տեսնէք ծովային ընդարձակ դաշտ մը, ուր կուտակուած են նաւային բեկորներ, խլեակներ, զանազան նիւթեր, կճեպներ։ Անոնց ամբողջութիւնը կը ձեւացնէ ծփուն զանգուած մը։

Այդ անսահման դաշտը գտնուեցաւ շատ հին նաւորդներու կողմէ, և ոմանք կ՚առարկեն, թէ ան կապ ունի առասպելական երկրին Ատլանթիտի հետ, որ ընկղմեցաւ հրաբխային բորբոքման հետեւանքով։

Սարկասոյի գօտին այնքան ընդարձակ է, որ եւրոպական ցամաքամասը կրնայ իր մէջ առնել։ Զուտձեւ է և շատ անոր կը յիշեցնէ Բաղդալանքայի և Անթիլեան կղզեխմբերու միջեւ բացուած անջրպետը։

Կանաչութիւններու, բուսականութեան, բեկորներու և բրածոներու այդ աշխարհը երկար ժամանակէ մը ի վեր ուսումնասիրութեան նիւթ է գիտութեան մարդոց համար։ Անոնք կը ջանան ճշդել, թէ հոն հաւաքուած բոյսերն ու անասունները ո՛ր ցեղին կամ ո՛ր դարուն և սեռին կը պատկանին, բայց չեն կրնար պարզել, թէ ինչպէս կազմուած է այդ խառնակոյտը։

Այս մասին հակասական տեսութիւններ տրուած են, և շատերու կարծիքը այն է, թէ հակամարտ հովերու միջոցով ծովային հոսանքները միացած են այդ կայանին մէջ և այդ բեկորները քշած ու բերած են հոն։

Քրիստափոր Գոլոմպոս իր յիշատակներուն մէջ կը պատմէ, թէ Սարկասոյի ծովը այնքան անհրկու տեսարան մը կը պարզէր, որ բոլոր նաւորդները կը վախնային անկէ։

Գոլոմպոս կը յիշէ, թէ այդ ծփուն մարգագետնին վրայ կը խաղային զանազան ձուկեր և խեցեմորթներ, վիշապանի միջատներ և նկատառական խեչափառներ։

1856ին, Անտրէա Տոլիա, երբ քսանըմէկ տարու տղայ մըն էր, առագաստանաւով մը Պրազիլիա գացած։ Առագաստանաւը Ճեպութարը անցնելէ վերջ, բուռն փոթորիկի մը բռնուեցաւ, ճամբէն շեղեցաւ և հովերն ու ծովային հոսանքները բոլորովին տարբեր տեղ մը քշեցին զայն։

Նաւորդները փիչեր մըն ալ ապշութեան մատնուեցան, երբ տեսան, որ ջուր չկայ և մարգագետին մը կայ միայն, միլիոնաւոր խեցեմորթներով ծածկուած։ Անտրէա Տոլիա չորս ամիս մաքառեցաւ և յաջողեցաւ փրկուիլ այդ ծովային դժոխքէն։

1923ին, բնագիտութեան ուսանող մը, Ֆոսթըր, իր երեք ընկերներով Սարկասօ մեկնեցաւ Հաւրէն։ Ֆոսթըր նստած էր թեթեւ նաւ մը, որ հակամարտ հոսանքներուն դէմ բաւական մաքառելէ վերջ, յաջողեցաւ վերջապէս հասնիլ Սարկասօ ծովուն արեւմտեան սահմանը։

Բայց այդտեղ բուսականութիւնը այնքան խիտ և անթափանց էր, որ Ֆոսթըր չկրցաւ մտնել խորհրդաւոր ծովը, միայն իր գտնուած տեղէն կրցաւ քննել կարգ մը ձուկեր, մանաւանդ սարդաձուկը, որ շատ երեւոյթին չորցած տերեւի մը կը նմանէր մամուռներուն մէջ սեղմուած, մինչդեռ շնաձուկի մը չափ բզկտող անասուն մըն էր։

Ֆոսթըր վերջապէս յարմար տեղ մը գտաւ և ցամաք ելաւ, նոյնիսկ ծովային մարգագետնին վրայ քալել փորձեց։ Կարծես կակուղ բարձերու վրայէն կը քալէր, բայց եթէ արմատները չըլլային, ընկղմումը և մահը անխուսափելի էին։ Ֆոսթըր Սարկասոյի մէջ տեսաւ փոփրափայլ պատեաններով խեչափառներ, ծովամայրեր, ութոտնուկներ և այլանդակ ձուկեր։ Միայն թէ ծովային թռչուններ չկային այնտեղ։ Մինչդեռ թռչունները առատ սնունդ կրնային գտնել հոն, բայց կ՚երեւի թէ հնարաւորութիւն չունէին բոյն շինելու այդ մահաբեր մարգագետնին մէջ, ուստի հեռացած էին։ Մնաց որ եթէ չինէին իսկ, ծովասարդերն ու խեչափառները շուտով պիտի քանդէին բոյները։

Վերադարձին Ֆոսթըր ապշութեամբ տեսաւ, որ մարգագետնին վրայ կաղամբ, գետնախնձոր և նման բանջարեղէններ բուսած էին։ Տեղ—տեղ բուսական ծածկոցը այնքան խիտ էր, որ անկարելի էր ջուր անցնիլ մէջէն։ Այդ պատճառով է, որ ջուրին մէջ խաղցող ծովային անասունները փոփրափայլ էին։ Հոս ու հոն կ՚երեւէին փայտի փտած կտորներ, կերպասի և պարկի թափթփուկներ, պահածոյ տուփեր են։

Այս է Սարկասօն, ուր երբ մութը կ՚իջնէ, միլիոնաւոր լոյսեր լուսաւորող քաղաքի մը երեւոյթը կուտան այդ ծովային աշխարհին։ Դեղին և կանաչորակ լոյսեր կը վառին ու կը մարին, կ՚ելլեն ու կ՚իջնեն, անվերջ տեղափոխուելով։ Մանրադիտական համախումբ էակներ և մեռած անասուններ կ՚արձակեն փոսփորավառ հրդեհ մը, զոր ոչ մէկ լոյսի մասնագէտ պիտի կրնար առաջ բերել։

Գերեզմանոցը սատանայի մը պէս խաբեց և իր ծոցին մէջ խեղդամահ բրաւ տարաբախտ սաւառնորդը, որ վերէն ցամաքամաս մը կարծեց զայն, մինչ մահափիւռ ճախճախուտ մըն էր։

Սարկասոյի ծովը պարբերաբար կը նեղնայ ու կ՚ընդարձակուի և մօտաւոր հաշիւով 9000 տարուան հնութիւն ունի։ Նաւապետներն ու սաւառնորդները միշտ կը զգուշանան անկէ։

Քաղեց՝ Ս.

Դրամագիտական միջազգ. համաժողովը

ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ԵՒ ԴՐԱՄԱԳԷՏ ՊՐՆ. ՊԵՐՃ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ ԿԱՐԵՒՈՐ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄՆԵՐԸ

Առաջինը, Յուլիս 6—ին արեւելեան դրամագիտութեան բաժինին մէջ, որուն կը նախագահէր ականաւոր ամերիկացի դրամագէտ Պրն. Ճորճ Մայլս, կը վերաբերէր չորեք լեզուեան անտիպ երկու պղնձեայ դրամներու, որոնք կը պատկանին Վիեննայի Մխիթարեանց Թանգարանին։ Դրամին մէկ կողմը կը կրէ մօնկոլ վեհապետ Աբաղա խանի անունը մօնկոլերէն նշանագիրներով իսկ միւս կողմը հայերէն, արաբերէն եւ ճենսորական նշանագիրներով արձանագրութիւններ։ Հայերէն արձանագրութիւնը համառօտագրութեամբ

Տր Ած
Յս Քս

(Տէր Աստուած Յիսուս Քրիստոս)

Ըստ Պ. Կարապետեանի, այս դրամը երջուն փաղերանցի մը կողմէ պատրաստուած է եւ հաւանականաբար սիւրիական պատերազմի օրջաքերութեան մէջ գտնուած հոգալու համար Հայերէ, Ֆրանսացի Մօնկոլներէ եւ ուրիշ ազգերէ բաղկացած Մօնկոլական բանակին ծախսերը։ Ծանօթ է որ Կիլիկիոյ Հեթում Ա. եւ իր որդին Լեւոն Բ. դաշնակիցներն էին Մօնկոլներուն։ Կը կարծուի թէ միակ չորեքլեզուեան դրամն է որ մինչեւ հիմա գտնուած ըլլայ։

Երկրորդը, Յուլիս 8-ին, յունական դրամագիտութեան բաժինին մէջ, որուն այդ օր կը նախագահէր Մերձաւոր Արեւելքի Ֆրանսական Հնախօսական Ընկերութեան պետ մեծանուն հնախօս Պրն. Անտրէ Սէյրիկ

Այս երկրորդ զեկուցումին նիւթն էր Տեմեզրիա (Դեմետրիա) քաղաքին մէջ կտրուած Մեծն Տիգրանի անտիպ պղնձեայ մէկ դրամը որ զանազան տեսակէտներով կը ներկայացնէ մեծ կարեւորութիւն, որովհետեւ Տիգրան Բ.ի միակ դրամն է, որուն վրայ կը կարդացուի քաղաքի մը անունը։ Այս զեկուցումը կը լուսաւորէ նաեւ տեղագրութիւնը (թոփօկրաֆի) Տիգրանեան այն դրամներուն, որոնք կը կարծուին թէ կտրուած են Դամասկոսի մէջ, որ ատեն մը կոչուած է նաեւ Տեմեզրիա։ Այս զեկուցումը կը լուծէ դրամագիտական ուրիշ խնդիր մըն ալ, որ շուրջ մէկ դարէ ի վեր դրամագէտներու եւ պատմաբաններու միջեւ վիճաբանութեան առարկայ եղած է։

Պրն. Կարապետեանի երկու զեկուցումներն ալ նկատուեցան կարեւոր նպաստ մը դրամագիտութեան եւ արժանացան գնահատութեան։

Պրն. Պերճ Կարապետեան մաս կը կազմէր նաեւ Համաժողովին կազմակերպիչ քարտուղարութեան եւ պաշտօն ունէր ընդունելու անդամները ու հիւրերը։

Յուլիս 10-ի երեկոյեան, Պրն. Կարապետեան դասախօսութիւն մը րրաւ Համազգայինի Լսարանին մէջ ակնարկ մը նետելով Կիլիկեան հայկական դրամներուն վրայ։

Ցուցնելէ ետք հայկական դրամագիտութեան վերաբերեալ հրատարակութիւնները եւ քանի մը բառով յայտնելէ ետք անոնց արժէքը, Պրն. Կարապետեան օր. նկարներով բացատրեց Կիլիկեան դրամներուն յատկութիւնները եւ մանաւանդ ծանրացաւ Լեւոն Ա.ի դրամներուն նշանագրութեան եւ անոնց նշանակութեան վրայ

Պրն. Պերճ Կարապետեան, որ երջանկայիշատակ Գարեգին Կաթողիկոսի յանձնարարութեամբ կրթուած է Նուպարեան Սան արձանագրուիլ, աշակերտն է Փարիզի եւ Մեսոյի մասնագէտ Պրն. Ժան Լաֆոնի, որ դրամագիտական այս Համաժողովի գլխաւոր կազմակերպիչներէն մէկն էր, եւ մասնաւոր համակրութիւն կը տածէ իր հայ աշակերտին հանդէպ։ Պրն. Կարապետեան իր ուսուցիչին եւ բոլոր ծանօթներուն համակրութեան եւ գնահատութեան արժանացած է իր յլջութեամբ եւ բազմաթիւ աշխատասիրութեամբ։ Բացի քանի մը ուսումնասիրութիւններէ, զոր հրատարակած է հայերէն պարբերաթերթերու մէջ եւ ուրիշ տեղեր, Պրն. Կարապետեան պատրաստած է Փարիզի Ազգային Մատենադարանին հայկական դրամներուն ցուցակը, որ պատմական եւ դրամագիտական մեկնութիւններով հիւսուած կը կազմէ իր աւարտաճառը։ Դասաւորած է նաեւ Վենետիկի եւ Վիեննայի Մխիթարեան Միաբանութեանց քով պահուած հայկական դրամները եւ պատրաստած ցանկերը։

Իր ուսումը աւարտած ըլլալով Պրն. Կարապետեան վերադարձաւ Լիբանան իր ընտանիքին քով, որմէ բաժնուած ապրեցաւ երկու ու կէս տարի Փարիզի մէջ։ Մեր ազգային բարձրագոյն հաստատութիւններ միայն հիմա օգտուիլ այս գիտնականին հմտութենէն եւ գործնականապէս ցոյց տալ թէ «հայկական մշակոյթին ծառայելու» առաջադրութիւնները սահմանուած չեն միայն մամուլին էջերը զարդարելու։

(Շար. 3 և վերջ)

ՀԱՅԿ ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ Փարիզ

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ ԲԱՐՔԵՐ

Ի՞ՆՉՊԷՍ ՏԵՂԻ Կ՚ՈՒՆԵՆԱՆ

ամուսնութիւնները Հնդկաստանի մէջ

Անցեալ տարի, Հնդկաստանի երեսփ. ընտրութեանց առթիւ տարօրինակ բարքեր եւ ցեղեր երեւան ելան։

Ո՞ւր է ճուէ ափերը, կը հարցնէր Փնիլ ցեղախումբէն մէկը կանգնած բիբեկ ճուէսուփերու ծառին առջեւ, «Ինծի յայտնեցաւ, որ անոր համար այս պզտիկ թուղթը, անոր համար բերած եմ նաեւ ծովկեայ մանեակ մ»։

Համոզուած էր, թէ թուղթը պէտք է ձգէր սափորներէն մէկուն մէջ։ Ծովակներու հոն դրաւ եւ մրմնջելով ուրը զարկաւ նետն ու աղեղը եւ անհետացաւ անտառին մէջ։

Հնդկաստանի 300 միլիոն բնակիչները բոլորն ալ պարզամիտ չեն։ Անոնց աւելի քան 20 միլիոնը օփման մէջ է քաղաքակրթութենէ հեռու եւ հետզհետէ կը կորսնցնէին զուտ ցեղային յատկանիշը եւ մաս կը կազմէ հինդու հնդիկներու մեծ զանգուածին։ Տակաւին 6 միլիոն բնիկներ կ՚ապրին հեռաւոր լեռներու մէջ։ Անոնք կը շարունակեն ապրիլ տեսակ մը կենցաղով, որ ծնունդ առած էր շատ աւելի առաջ քան հնդկականութիւնը։

Այդպէս են, օրինակ, Թոդաները բնիկ ցեղախումբ մը որ կը զբաղի գոմէշներու հովուութեամբ եւ կաթնեղէն պատրաստելով։ Անոնք կը բնակին Նիլկիրի բլուրներուն վրայ, Հնդկաստանի հարաւը։

Թոդաները կը պաշտեն տասնչորս բաբելական աստուածներ, կը պաշտեն նաեւ գոմէշները։ Ամէն մէկ հարստութիւնը կը չափեն իր ունեցած գոմէշներու քանակութեամբ։ Մինչեւ վերջերս մեղք կը համարէին ծախել կաթը եւ կը ծախէին միմիայն գրաւուած կարագը։

Թոդա ցեղը պատահելու վրայ է, անոնց թիւը 1901ին 806 էր, հիմա 474 է։ Կը պատճառ բազմամայրութիւն։ Երէ մէկը ամուսնացնել կը պատրաստուի, սովորական տարածուածը աղջկան կ՚ամուսնացնեն պարագայ քոյրերուն հետ։

Ցեղեր կան, որ արծաթ գաւաթներ գործածելով չեն գիտեր իսկ համեմատաբար իրենց ոսկի եւ ծովի մասերու համեմատ անցքին չեն անցնիր, ինչպէս Թրաւանքորի Մարա—Պանտարամ ցեղը։ Հարաւային Հնդկաստանի Ուրալիները ծառէ տուներ կը շինեն, գետնէն 50 ոտք վեր ուր կը մեկուսացնեն առաւօտ կին մը եւ գետնին տակէն կուսան հրահանգներ։

Ասամի Միքիր ցեղը կը հաւատայ վերջին մարմնացումի, բացի անոնցմէ, որոնք սպաննուած են վագրերէ։ Իբրեւ բարեբարութեան առաջնորդութիւն, Կորաները կը զոհեն ձի։ Արեւելեան կեդրոնական Հնդկաստանի Ճիւանկները տերեւ կապած շրջազգեստներ կը գործածեն եւ սոյն նախնիները կը վերապահեն որոնցմէ տերեւները կը չորնան տակէն։

Բնիկները մեծ որսորդներ են։ Պալնի բլուրներու Սուրաւանի ցեղերը կը գործածեն փչող հրացաններ իսկ մեծ մասը նետ եւ աղեղ։ Մէկ երկու տարի առաջ Նակրա խումբ մը յարձակեցաւ քաղաքի ոստիկանական պահականոցի մը վրայ նետերով եւ աղեղներով եւ ռազմական որ իրենց ունեցածէն աւելի զօրաւոր զէնքեր կան։

(Շար 1)

Սթիւտըպէյքր

Աշխարհահռչակ ինքնաշարժներ, տոկուն և խնայողական, որոնք մէկ թիթեղ պէնզինով 175 քիլոմէթր ճամբայ կը կտրեն։

Մանրամասնութիւններու համար դիմել ինքնաշարժի ներկայացուցիչ՝
ՎԻՔԹՈՐ ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆԻՆ
Պասթան—Կիւլապ, Հեռաձայն թիւ 13846

ՖՐԱՆՍ. ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԶԱՐԴԱՐԱՆՔ

Գրեց՝ ԿԻ ՏԸ ՄՈՓԱՍԱՆ

Թրգմ. ՏՕՔԹ. Հ. ԹԷՐԶԵԱՆ

— Այո՛, հաւանական է, կառքին թիւը առի՞ր։

— Ոչ, իսկ դուն նայեցա՞ր։

— Ոչ։

Ջախջախուած՝ զիրար կը դիտէին, ի վերջոյ Լուազէլ վերստին հագուեցաւ։

— Պիտի երթամ եւ մեր անցած ճամբէն կրկին անցնիմ, թերեւս կը գտնեմ։

Ու դուրս ելաւ։

Կինը երեկոյթի հագուստներով մնաց, աթոռի մը վրայ ինկած, տաքնց մտածումի, առանց կրակի և քնանալու տրամադրութեան։

Ամուսինը ժամը 7ին վերադարձաւ։ Բան մը գտած չէր։ Դիմած էր ոստիկանութեան, լրագիրներու, կառքերու ընկերութեանց և ամէն տեղ ուր յոյսի նշոյլ մը գինք կը մղէր, պարգեւ խոստանալով անոր, որ պիտի բերէր թանկագին աւանդը, բայց ի զուր։

— Պէտք է գրես բարեկամուհիիդ, թէ մանեակին ագուցիչը խանգարուեցաւ և շինելու տուիր, ատիկա մեզի ժամանակ կը շահեցնէ։

Ամուսնոյն թելադրութեամբ գրեց։

Մէկ շաբաթ վերջ ամէն յոյս կորսուած էր եւ Լուազէլ «հինգ տարի ծերացած» յայտարարեց.

Պէտք է այդ գոհարեղէնը փոխարինելու մասին մտածել։

***

Հետեւեալ օրը պարտք տուփը առին ու ներկայացան այն վաճառատունը, որուն հասցէն գրուած էր տուփին մէջ։ Վաճառականը տուփը քննելէ վերջ յայտարարեց, թէ այդպիսի գոհարեղէն մը չէր ծախած, թէեւ յայտնեց, թէ տուփը իրենն էր։

Վիշտէ հիւանդ ու յոգնաբեկ, անոնք դիմեցին մէկ գոհարավաճառէն միւսը, վերանորոգելով իրենց տխուր յիշատակները եւ փնտռելով յարեւնման մանեակ մը։ Ի վերջոյ, փալէ Ռուայալի մէկ վաճառատան մէջ գտան քառասուն հազար արժէքով, խոստում եղաւ իրենց երեսուն եւ վեց հազարի ձգելու։ Ուստի խնդրեցին երեք օր չծախել գոհարը, եւ յանձն առին գնել զայն երեսուն եւ վեց հազարի, և թէ իրենց կորսնցուցածը չգտնուէր Փետրուար ամիսը չվերջացած։ Լուազէլ տասնըութ հազար ֆրանք ունէր մնաց հօրմէն ժառանգած, պակասը փոխառութեամբ լրացուց։ Հազար ֆրանք մէկէն, հինգ հարիւր մէկալէն, հինգ ոսկի առ. կէ, երեք միւսէն, պարտամուրհակներ ու յանձնառագրեր ստորագրեց իր կեանքն ու ստորագրութեան պատիւը վտանգելով, վաշխառուներու հետ գործ ունեցաւ, առանց վստահ ըլլալու թէ պիտի կարենա՞յ կատարել իր յանձնառութիւնները։ Ապագայի թշուառութեան մտատանջութենէն սարսափահար, բարոյական ու ֆիզիքական զրկանքներու վտանգին ենթակայ, գնաց գնեց թանկագին մանեակը, գոհարավաճառին հաշուեսեղանին վրայ համրելով երեսուն եւ վեց հազար ֆրանք։

***

Երբ տիկին Լուազէլ գոհարեղէնը բերաւ և տիկին Ֆորէսթիէյի յանձնեց, այս վերջինը տուփը մէկ կողմ հրեց՝ ըսելով։

— Պէտք էր աւելի շուտ բերէիր, չէ՞ որ կրնայի պէտք ունենալ մանեակին։

Եւ նոյնիսկ չբացաւ տուփը, աւելի լաւ, որովհետեւ եթէ տեսնէր, նշմարէր փոփոխութիւնը, ի՞նչ պիտի ըսէր իրեն, միթէ գողի մը տեղ պիտի չդնէ՞ր զինքը։

***

Տիկին Լուազէլ ճանչցաւ չքաւոր կեանքի մը ամբողջ արհաւիրքը, բայց եւ այնպէս վճռաբար եւ քաջութեամբ դիմակալեց իր կացութիւնը։ Պէտք էր այդ սարսափելի բեռէն ազատիլ, եւ պիտի ազատէր։

Սպասուհին ճամբեց, տունը փոխեց ու հանձեց տան մը առաստաղի սենեակը վարձեց։ Ճանչցաւ տնական աշխատանքի, անտեսութեան ծանրութիւնը։ Խոհանոցի բոլոր աշխատութիւնները կը կատարէր անտրտունջ, պնակներն ու ափսէները կը լուար իր վարդագոյն ու խնամուած եղունգներուն ու ձեռքերուն գեղեցկութիւնը եղծելով։ Լուացք կ՚ընէր եւ չուանին վրայ կը կախէր թաց ճերմակեղէնները, ամէն առաւօտ աղբերը փողոց կիջեցնէր, ջուր կը կրէր, իւրաքանչիւր յարկի սանդուխներուն վրայ շնչասպառ կենալով։

(Շար. 4)

ԿՍՏԱԿԱՍԷՐ ԹՌՉՈՒՆ ՄԸ՝ ԱԳՌԱՒԸ

Իմացականութեան տեսակէտով ագռաւը այն է թռչուններուն մէջ, ինչ որ է շիմփանզէն կապիկներուն մէջ, կենդանաբաններ, որոնք մանաւոր կերպով ուսումնասիրած են թռչնազգիներու բարքերը, կը հաստատեն թէ ագռաւը շատ խելացի և ճարպիկ է։

Զանազան վայրերու մէջ ձեռք անցուած 2118 ագռաւներու ստամոքսին մէջ գտնուած են 650 տեսակ ուտելիքներ։ Ագռաւները ցորեն կ'ուտեն, կ'ուտեն թռչնաբոյները, կ'ուտեն նաեւ մաքս և ուրիշ միջատներ։

Ագռաւները շուտով կ'ընտելանան, ծանօթ են նաեւ շարժուձեւ և բառ ընդօրինակելու իրենց տարօրինակ յատկութեամբ։

Տօքթ. Կրոսի համաձայն, եթէ մարդ մը միայն երեք թռչուն կը ճանչնայ, մէկը անպայման ագռաւն է։ Այս թռչունը կը սիրէ զուարթ կատակներ ու խաղեր ընել մարդոց։

Բնաւ չեմ մոռնար Ինտիանայի ագարակներէն մէկուն մէջ բնակութիւն հաստատած ագռաւ մը։ Իր սիրական օրն էր Երկուշաբթին։

Երբ ագարակապանին կինը լուացած ճերմակեղէնները փռէր, ագռաւը մէջտեղ կ'ելլէր և կտուցով գետին կը ձգէր լուացած լաթերը՝ Իր մեծագոյն հաճոյքն էր դիտել անոնց անկումը։ Ցխոտ օր մը, սակայն, այդ հաճոյքը կեանքը արժեց իրեն, որովհետեւ տան տիրուհին սաստիկ բարկացաւ։

Ուրիշ ընտանի ագռաւ մըն ալ սովոր էր ծառի մը ամենէն ցած ճիւղերու տերեւներուն մէջ պահուըտիլ և ամէն անգամ որ ճաղատ գլուխ մը տեսնէր, կը կտցահարէր զայն։ Դժբախտաբար այդ լերկ գլուխով մարդիկը քաղաքին ամենէն երեւելիներն էին և այս կատակին հետեւանքով ագռաւին կեանքը կարճատեւ եղաւ։

Պէր Մասոնթէն փարքին մէջ համբաւաւոր ագռաւ մը կար, ամէն անգամ որ պարապ ինքնաշարժ մը գտնէր՝ կը նայէր ներս, եթէ բանալի տեսնէր մեքենային վրայ, կամացուկ մը դուրս կը հանէր և խելքէ միտքէ չանցած տեղ մը կը պահէր։

Նիւ Եորքի մօտ, երկու ագռաւները ձմեռը անցնելու եկած էին տան մը ստորնայարկը։ Քանի մը օր վերջ բնակիչները սաստիկ տաքէն արթնցան, տեսան որ ելեկտրական վառարանը, զոր մարած էին, կը շարունակէր վառիլ։ Քննութեամբ հաստատեցին, թէ ագռաւներ յաջողեր էին դարձնել ելեկտրական կոճակը, որովհետեւ շատ հաճոյք կը պատճառէր իրենց վառարանին կարմրած երկաթներուն տեսքը։

Ագռաւները մարդոցմէ զատ ընտանի զանազան կենդանիներու հետ ալ բարեկամութիւն կը հաստատեն։ Ագռաւ մը կար, որ տղու մը կ'ընկերանար դէպի դպրոց. մինչ տղան դասարանը կը նստէր, ագռաւը կը դիտէր պատուհանին դուրսի կողմը թառած։

Երբ տղան ուրիշ դասարան մը երթար, ագռաւը կը փնտռէր զայն պատուհանէ պատուհան։

Ուրիշ ագռաւ մըն ալ խիստ բարեկամացած էր շան մը հետ։ Երբ կատու մը շունէն հալածուելով ծառը մագլցէր, ագռաւը հանգիստ չէր ձգեր զայն, մինչեւ որ ստիպէր վար իջնել, այն ատեն շունը վերստին կը յարձակէր կատուին վրայ։

Ագռաւին ալ ձայնական մկանները թութակին նման ամբողջական են և կրնայ ընդօրինակել բառեր։ Ագռաւ մը կար, որ երկվանկեան մը բառեր սորված էր։ Ագռաւը կրնայ զանազան անօթյ ձայներ հանել, բայց ճանչցուած է միայն իր հաստ ձայնով։

ՀՆԱԳԻՏԱԿԱՆ

1874 ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ ԹԱՂՈՒԱԾ ՔԱՂԱՔ ՄԸ

Քրիստոսէ 79 տարի վերջ, Նափոլիի մօտ գտնուող Հերկուլանում քաղաքը Վեզուվ հրաբուխին հրահոսանքներուն տակ թաղուեցաւ։ Անցան 1874 տարիներ, և այսօր այդ թաղուած քաղաքին վրայ կը գտնեն նոր քաղաք մը՝ Ռեզինա։

Բայց զարմանալին այն է, որ այսօր այդ հին քաղաքին հետքերը գտնուեցան, և հետզհետէ Ռեզինա քաղաքին տուներուն տակէն երեւան կուգան նոր տուներ, հնամեան ոճով, Ա. դարու սարքաւորումներով։ Անգին գիւտ մը, որուն հետեւանքով սակայն պէտք է կործանի նոր քաղաքը Ռեզինա։

Վեզուվի լաւաներ այնպէս մը ծածկած են հին քաղաքին տուները և կահ կարասիները, որ պահուած են մինչեւ այսօր։ Մինչեւ իսկ գտնուած են, անաղարտ վիճակի մէջ, հաւկիթներ և տղու խաղալիքներ, ինչպէս նաեւ խոհանոցի ամաններ։

Իտալական կառավարութիւնը ամենամեծ խնամքով կատարել կուտայ պեղումները նշանաւոր Տք. Ամետէոյ Մայուրիի առաջնորդութեամբ։ Հերկուլանումի աւերակները աւելի կարեւոր են, քան Պոմպէյինները, որովհետեւ աւելի լաւ վիճակի մէջ պահուած են։

ԺՊԻՏ

Խնայողական

Ա.— Լսեցի որ նոր ինքնաշարժ մը գներ ես՝ որ շատ խնայողական է. հիմա որքա՞ն կը սպառես։

Շոֆէօրը.— Ինքնաշարժը 3ի տեղ երկու թիթեղ, իսկ ես 2ի տեղ 3 գաւաթ...

Գինին համեմատ

Ճաշախորդը.— Ձեր ճաշարանին պիֆթէքն ալ ճիշդ կօշիկի ներբանի կը նմանի։

Կարսոնը.— Հապա ի՞նչ. կը կարծէք այդ գինով զոյգ մը կօշի՞կ ունենալ...

Անգաղտնապահութիւն

Տիկին մը.— Կ'ուզէի տնօրէնին հետ խօսիլ. զբաղա՞ծ է։

ՍՊԱՍԱՒՈՐԸ.— Զբաղած է, բայց երբ իմանայ որ գեղեցիկ տիկին մըն է եկողը՝ իսկոյն ներս կ'առնէ։ Ձեր անո՞ւնը խնդրեմ։

ՏԻԿԻՆԸ.— Իր տիկինը...

ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ

ՅԱՃԱԽՈՐԴԸ.— Կը յուսամ որ անկողինին մէջ ոջիլ, լու, մլուկ եւայլն չկայ։

ԿԱՐՍՈՆ.— Անհոգ եղէք, պարոն, ձեզմէ առաջ բորոտ մը պառկեցաւ մէջը, և ինչ որ կար առաւ տարաւ...

ՏՊԱՐԱՆ «ՆԱՅԻՐԻ»
ՀՈԳԵՏՈՒՆ - ՀԱԼԷՊ

ՍԱՆՔԷՅ-ՇԷԼՏԸՆ

Sankey-Sheldon

Եթէ բծախնդիր էք, եթէ ճաշակաւոր և տոկուն կահ կարասիներով կ'ուզէք օժտել ձեր գրասենեակները, դիմեցէ՛ք ՊԱՐՏՈՒԻԼ և ԸՆԿԲ. վաճառատունը, ուր պիտի գտնէք անգլիական Սանքէյ Շէլտըն հաստատութեան կոկիկ ու ճաշակաւոր աթոռները, պահարանները, դարակները, գզրոցները եւայլն։
Հասցէ.— ՊԱՐՏՈՒԻԼ և ԸՆԿԲ. Պարոն պողոտայ հեռաձայն թիւ 14442. փոստարկղ՝ թիւ 709։

Այցելութիւն մը՝ և շատ գոհ պիտի մնաք։

ՕԼՄԱ

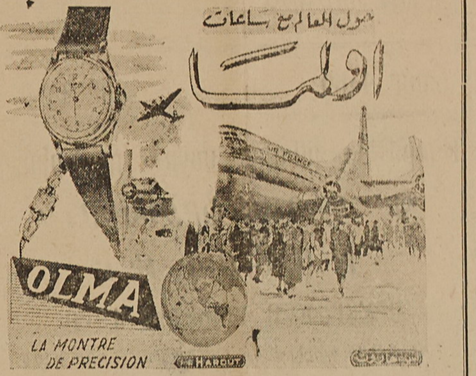

Ամէն անոնք որոնք կ'ուզեն ճշդապահ ըլլալ իրենց ժամադրութիւններուն, անպայմանօրէն ի ձեռին ունենալու են ՕԼՄԱ զուիցերիական գեղեցիկ ու տոկուն ժամացոյցները։
Դիմել ԼՈՒԹՖԻ ՖՐԵՆԿԵԱՆ վաճառատունը, Ֆարուք Պողոտայ։

Գրաշարութիւն սորվիլ փափաքողներուն

Տպարան «ԱՆԻ»ն գրաշարի պէտք ունի։ Ամէն անոնք որ կը փափաքին գրաշարութիւն սորվիլ, կրնան դիմել տպարանատէր Պր. Աւետիս Էքմէքճեանին, Թիլէլ պողոտայ, Կիլիկեան վարժարանի մօտ։

Կարդացէ՛ք ՍՈՒՐԻԱ օրաթերթը

NECCHI ՆԷՔՔԻ
ՄՕՏ ՕՐԷՆ
Հալէպ կը հասնին
Աշխարհահռչակ իտալական
ՆԷՔՔԻ NECCHI
ԿԱՐԻ ՏԵՍԱԿԻՒՐ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԸ

ԾԱՆՕԹ.— Այս մեքենաները միջազգային 26 յաղթակ մեքենաներու ցուցահանդէսի մէջ առաջնութիւն շահած են, իրենց թէքնիք առաւելութիւններով։
Մանրամասնութիւնները յառաջիկային։

ՏԱՐՈՒԱՆ ՄԵԾ ԱՆԱԿՆԿԱԼԸ!
ԱՇՈՒՂԱԿԱՆ ՄԵԾ ՕՓԷՐԷԹ
Սինեմա Տիանայի մէջ
15 Նոյեմբեր 1953, Կիրակի կէսօրէ առաջ ժամը 9.30ին
ՄԵԾ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԵԱՄԲ կը ներկայացուի
«ԱՇՈՒՂ - ՂԱՐԻԲԸ»

[illegible]
փառաւոր դերասան
Բ. ԱԲՈՎԵԱՆԻ
ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ
քաղաքիս լաւագոյն երգիչներու։
Ղարիբի դերը կը կատարէ Պ. ՍԵՋԻՐ
(Թենոր)
ՆՈՒԱԳԱԽՈՒՄԲԸ կը ղեկավարէ
Ծանօթ ջութակահար
Գ. ՄՈՄՃԵԱՆ

Նկատի առնելով սոյն օփերէթին Անգլիոյ մէջ գտած յաջողութիւնը՝ կը յանձնարարուի նախապէս ապահովել տոմսերը։

ՏԵՂԵՐՈՒ ԳԻՆԵՐԸ

Օթեակ 4 անձի համար	15 ս. ո.
Բ. »	2 ս. ո.
Վերնատուն	1 ս. ո.

ՏՈՄՍԵՐԸ ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻՆ
Ֆօթօ «ԱՐԱՐԱՏ» Թիլէլ, Գրատուն «Մարգարեան», Քաֆէ Տը Լա Փօսթ, կազմարար Լ. Լեւոն Պէքարեանի մօտ, (Նոր Գիւղ), իսկ ներկայացման օրը թատրոնի կիշէն։

ԱՐԴՈՒԿԻՉ ՅԱԿՈԲ

Ձեր հագուստներդ արդուկել տալու համար դիմեցէք արդուկիչ Յակոբի, Մէյտան, Կիլիկեան Մայրանոցի մօտ, ուր գոհ պիտի մնաք խիստ չափաւոր գիներ։
Արդուկիչ Յակոբի մօտ պիտի գտնէք նաեւ «ՍՈՒՐԻԱ» օրաթերթը։

Տեղական Լուրեր

ՍԱՐՍԱՓԱԶԴՈՒ ԵՐԿՈՒ ԳՈՂԵՐ
եւ Սուրիական ոստիկանութիւնը

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԻՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

Ամբողջ գողօնները գտնուելէ եւ առնուելէ ետք ոստիկանները Քոնարին կը հարցնեն թէ ո՞ւր են ոսկեղէնները։ Քոնարի առաջնորդութեամբ ոստիկաններ կը գտնեն նաեւ Սաաթ անուն Քիլլոնի կնոջ տունը, զոր յիշած ենք մեր պատմութեան սկիզբը։ Սաաթ ո՛չ միայն գիտէր Քոնարին եւ Գէորգին ո՞վ ըլլալը, այլ նաեւ կը կատարէր անոնց գաղտնի պահանջները։ Հետեւաբար Սաաթին բնակարանը եւ ամբողջ բակը խուզարկելէ ետք գողօնի ոստիկանները երեւան կը հանեն բոլոր այն զարդերը եւ իրերը որոնց միջոցաւ հալեցուցած էին ոսկեղէնները։

Ապա մասնաւոր ուշադրութեամբ տեղեկագիր մը կը պատրաստեն եւ հետախոյզ խմբակը կը վերադառնայ Հալէպ, իրեն հետ բերելով գրաւեալ եւ գտնուած բոլոր իրերը։

Հետապնդող երկու ոստիկանները երբ Հալէպ հասան, անմիջապէս ներկայացան իրենց պետին եւ ներկայացուցին պատրաստուած տեղեկագիրն ու վերադարձուած իրերը։ Ոստիկանութիւնը անհրաժեշտ օրինականութիւնները գործադրելէ ետք, բոլոր գողօնները վերադարձուց իրենց բնական տէրերուն։

ՈՃՐԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Բոլոր հարցաքննութիւններէն յետոյ պաշտօնապէս հաստատուեցան գողութիւնները եւ գտնուեցան գործադրողները։ Քոնարը եւ Գէորգ բանտ առաջնորդուեցան։

Վերջնական եզրակացութենէն ետք, փաստաթուղթերու լոյսին տակ, յիշեալ երկու գողերուն հետ բանտարկուեցան նաեւ կարգ մը անձեր, որոնք գործակիցներ եւ ձուլ ոսկի գնած էին գողերէն։

(Նար. 14 և վերջ)

ԳՐԻ ԱՌԱՐ ԹՂԹԱԿԻՑ Ժ. ՎԷՐ

ԴԷՊԻ ԼԻԲԱՆԱՆ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ .— Տնտեսական շրջանակներու համաձայն, սուրիական բամպակին ներկայ արտադրութիւնը լաւ տեսակէտով առաջին կարգի վրայ դրուած կ'ուղղուի դէպի Ֆրանսա եւ Լիբանան։ Գինը 85 էն 97 ի միջեւ համաձայն բամպակի որակին։ Լիբանանեան հիւսուածեղէնի գործարանատէրեր սկսած պահանջելու իրենց գործարաններուն սուրիական բամպակով օգտուելով գիներու յարմարութենէն եւ լիբանանեան բերքերու ունեցած առաւելութենէն։

Վերջերս երկիրներէն գաս, Իտալիա եւս ներկայացուցած է կարեւոր քանակութեամբ բամպակ ներածելու պահանջքը Սուրիայէն։

Միւս կողմէ Ղամիշլի շրջանին բամպակը առատ բերք մը ունեցաւ եւ հողը առաջ եր տարուին մեծ ցանքերով։

Նոյնպէս կը յայտնուի թէ Ջազիրէի ներկայ բերքը ... Ամերիկայի ձէթին գինը 190—170 ղրուշ ծախուեցաւ եւ քրտական ձէթը 175—185 ղրուշ։

Այս տարուան կ'ըմանանք որ թէյի ձէթը ... Սուրիա կը բերուի, որովհետեւ Թուրքիոյ մէջ ձէթը սուղ է։

Յայտարարութիւն

Յառաջիկայ Կիրակի, Նոյեմբեր 15 ին Երուսաղէմի դպրեվանքի Տեսուչ՝ Գեր. Տ. Հայկազուն Վրդ. Պայրամեան պիտի պատարագէ եւ քարոզէ Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ։ Բարեպաշտ ժողովուրդը սիրով կը հրաւիրուի։

Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԱՅ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ
ԹԱՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱԼԷՊ, 11/ 11/ 53

ՆՈՐ ԳԻՒՂ ՆՈՐ ԳԻՒՂ

Թարմ եւ ընտիր սուրճ կը ծախուի
ՊՐ. ԳԵՂԱՄ ՓՐՉԻԿԵԱՆԻ
ԽԱՆՈՒԹԸ
ՄՐՃԱՐԱՆ ՍԱՀԱԿԻ ՔԻՉ ՎԵՐԸ
ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԳՆՈՂՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՂՉ

Նուազուրդ

Հալէպի ջուրի և ելեկտրականութեան հաստատութիւնը կը յայտարարէ, թէ նուազուրդով կը ծախէ։

Տախտակէ սնտուկներ, վիրաւորուած գերաններ, տախտակէ պարապ տակառներ, առաստաղի փայտ, տախտակէ (պաքարաններ), ... երկաթի կտորներ, վիրաւորուած ... երկաթի կտորներ, երկաթէ պարապ տակառներ։

Նուազուրդը տեղի կ'ունենայ Շաբաթ 13 Նոյեմբեր 1953, կէսօրէ ետք ժամը 3ին, հաստատութեան դիմացը գտնուող հրապարակին վրայ։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏՆՕՐԷՆ

Տիէքրիխ

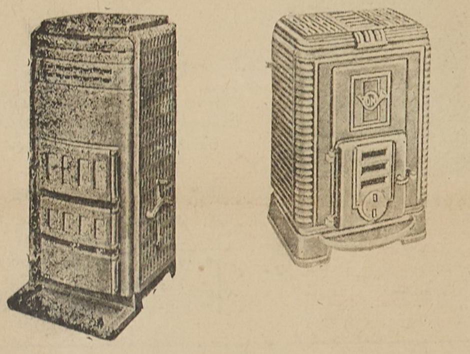

Փոքր և հանքածուխի ֆրանսական արդիական վառարաններ, որոնք համբաւաւոր են իրենց խնայողութեամբ, շատ դիւրամատչելի գիներով կը վաճառուին։

ՌՈՒԼԱՆ ՏԱՎԱԹԻ վաճառատունը,
Ազիզիէ, Հայ. Ազգ. նոր շէնքին մէջ, Հեռաձայն թիւ 14268

Սինեմա Հալէպ

Երկուշաբթի 16 Նոյեմբերէն սկսեալ, մեծ հպարտութեամբ կը կը ցուցադրէ ժապաւէն մը, ուր իւրաքանչիւր քրիստոնեայ պարտի տեսնել զայն Նոր տարուան մեծագոյն դէպքերէն մին կը նկատուի։

Ֆաթիմայի հրաշքը

Այս ֆիլմին համար ամէն օր առաւօտեան ժամը 10ին բացառիկ ցուցադրութիւն։

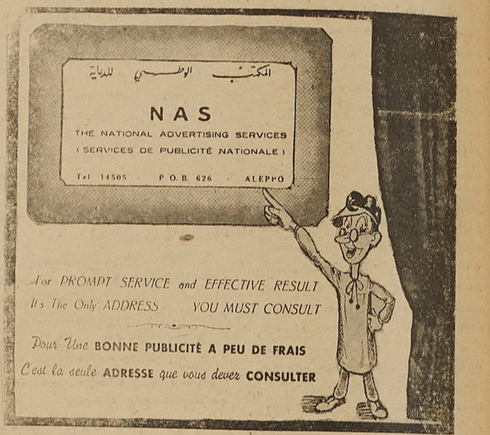

ԱՊԱՀՈՎԵՑԷՔ
ՁԵՐ ԴԱՍԱԳԻՐՔԵՐԸ, ՏԵՏՐԱԿՆԵՐԸ ԵՒ ԱՅԼ
ԳՐԵՆԱԿԱՆ ՊԻՏՈՅՔՆԵՐԸ
ԳՐԱՎԱՃԱՌ — ԹՂԹԱՎԱՃԱՌ
Վահան Տարագճեանէն
ՀՐՇԷՋՆԵՐՈՒ ՓՈՂՈՑԱՅ, ՀԱԼԷՊ
ՀԵՌԱՁԱՅՆ 14928
ՑԻՇԵԱԼ ԳՐԱՏՈՒՆ ՄԷՋ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ ԸՆՏԻՐ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՆԵՐ
Մատչելի Գին

ՃԱՔԻՐ—ԱՍՏՂԱԳԷՏ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՔՆԱՑՆՈՂ ԵՒ ՈԳԵՀԱՐՑ
Պելլեւիւ Պողոտայ, Կարաժ Խաուռամ
Հեռաձայնի թիւ 12271

ՍԱԿԱՐԱՆ

ԹՂԹԱԴՐԱՄ

Տոլար	356
Ոսկերլին	940
Ֆրանսական 1000 Ֆրանք	902
Զուիցերիական Ֆրանք	82,00
Պելճիքական Ֆրանք	6,50
Եգիպտական	850
Յորդանանեան	910
Տինար	970
Թրքական	65 00
Լիբանանեան	109,50

ՈՍԿԵԴՐԱՄ

Անգլիական	34,00
Օսմ. Թիւնարի	27,30
Օսմ. Րեշատի	31,50

ՕԳՆԵՑԷ՛Ք
ԱԶԳ. ԾԵՐԱՆՈՑ
ԱՆԿԵԼԱՆՈՑԻՆ